

בתי המשפט

<u>פ 385/98</u>		<u>בית המשפט המחוזי בירושלים</u>	
26/03/2003		כבוד השופט יהונתן עדיאל	בפני:

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אשר גושן
מרשות ההגבלים העסקיים

המאשימה

- נ ג ד -

1. חברת טגר בע"מ

2. אהוד בן מנחם ארזי

ע"י ב"כ עו"ד רמי קרגולה

3. חברת אס.אר.אס הנדסה וסוכנויות בע"מ

4. אלי בן יהודה שיפמן

שניהם ע"י ב"כ עו"ד יורוקסל ועו"ד גרוסמן

5. חברת קמטק מערכות בע"מ

6. דוד בן אברהם מנשה

שניהם ע"י ב"כ עו"ד א. שומרוני-כהן

הנאשמים

החלטה

1. המאשימה מבקשת להורות על התליית ההליכים נגד נאשמים 5 ו-6 בהתאם להוראות סעיף 94א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1989, וכן להורות על המשך ניהול ההליך נגד יתר הנאשמים.

2. הבקשה מבוססת על כך, שהנאשם מס' 6, דוד מנשה, נמצא בחו"ל ואין באפשרותו לשוב ארצה. מצב זה יימשך, לפי העולה מהבקשה, לכל הפחות עד למחצית השנייה של חודש יוני, והוא עשוי בהחלט להימשך גם מעבר לכך, "ואפילו הרבה מעבר לכך". בדבריו בעל-פה, ציין ב"כ המאשימה, שמידע זה מבוסס על בירורים שערך, וכי אין לצפות לשינוי בהערכה זו לפחות עד למחצית השנייה של חודש יוני. ההסתברות היותר גדולה, לדבריו, היא שהנאשם 6 לא יוכל לשוב ארצה עוד הרבה זמן, "יכול להיות חודשים רבים ואפילו תקופה שנמדדת בשנים".

ב"כ הנאשמים 5-6 מאשר את דבריו של ב"כ המאשימה והוא גם מסכים, לצערו, להערכתו של ב"כ המאשימה, כי המצב הנוכחי שבו הנאשם 6 מנוע מלחזור לישראל עשוי להימשך הרבה מעבר לתקופה של 3-4 חודשים.

3. עו"ד שומרוני, ב"כ הנאשמים 5-6, מסכים לבקשה.

4. ב"כ הנאשמים 1-2, עו"ד קרגולה, אינו מתנגד להתליית ההליך נגד נאשמים 5-6, אך לטענתו, לא ניתן להתלות את ההליכים נגד חלק מהנאשמים בתיק, ויש להתלותם נגד הנאשמים כולם. עוד טוען ב"כ הנאשמים 1-2, שהתליית ההליכים יכול שתעשה רק כאשר יש מניעה ממשית להבאתו של נאשם לצורך המשך ההליכים, דבר שאיננו מתקיים בנאשם 6 במקרה שלפנינו. עו"ד קרגולה מוסיף וטוען, כי הדרך הראויה שבה היה על המאשימה לנקוט, היא הגשת בקשה, לפי סעיף 88 לחוק סדר הדין הפלילי, להפרדת משפטים של הנאשמים 5-6. גם בדרך זו, סבור ב"כ נאשמים 1-2, יש לנקוט רק בעוד כשלושה-ארבעה חודשים, לאחר שיתברר סופית מתי יוכל נאשם 6 לשוב ארצה. הפרדת המשפט לפי סעיף 88 לחסד"פ, טוען ב"כ הנאשמים 1-2, נדרשת כדי לשמור על זכויותיהם של הנאשמים האחרים, שכן במקרה כזה יהא על המאשימה להגיש כתבי אישום חדשים, הן נגד הנאשמים 1-4 והן נגד הנאשמים 5-6, דבר אשר יחייב אותה לבדוק את עמדתה בתיק זה פעם נוספת ולשקול האם יש בידה ראיות מספיקות להעמדת הנאשמים לדין.

התליית האישום נגד הנאשמים 5-6 והמשך ההליכים נגד הנאשמים 1-2, טוען עו"ד קרגולה, תקפח את מרשיו ותפגע בהגנתם. זאת, משום שהנאשמים כולם ניהלו הגנה אחת, כפי שבא לידי ביטוי גם בחקירות הנגדיות, הם תכננו יחדיו להעלות טענה שאין להשיב על האשמה, כשב"כ הנאשמים 5-6 היה אמור לטעון בעניין זה ראשון, וב"כ הנאשמים 5-6 אף הודיע על כוונתו לזמן עדי הגנה רבים (40 במספר) ממשרד הביטחון, דבר שהיה עשוי לחסוך בהבאת עדים מטעמם של הנאשמים 1-2. לפיכך, נטען, התליית ההליך נגד הנאשמים 5-6 תביא לכך שהנאשמים 1-2 יהיו חייבים לשנות את כל פרשת ההגנה מטעמם. בנוסף, טוען עו"ד קרגולה, שההתליה תביא לכך שבית המשפט יאלץ לשמוע את אותם עדים פעם נוספת.

עו"ד גרוסמן, ב"כ נאשמים 3-4, מציעה להמתין במתן ההחלטה עד לאחר הפסח, שאז יהיה ניתן להאריך באופן מדויק יותר את משך ההיעדרות הצפוי של הנאשם 6 מן הארץ. בכל מקרה, היא טוענת, הדרך החוקית היחידה להיענות לבקשת המאשימה, היא להורות על הפרדת האישומים, שכן מדובר ב"מכלול אחד והעדים למעשה ברובם משותפים". אם לא ייעשה כך, נטען, התוצאה תהא שהתיק ינוהל בשני שלבים, דבר שיסרב את הדיון ויפגע בהגנתם של הנאשמים.

באת כוח הנאשמים 1-4 אף ציינה, שבדעתה לזמן את הנאשם 6 כעד הגנה מטעמים של נאשמים אלה.

5. אשר לפרשנותו של סעיף 94א(א) לחסד"פ, אינני סבור שקיימת מניעה להתלות את ההליכים לגבי חלק מהנאשמים, בלא להתלותם גם נגד הנאשמים האחרים. פרשנות זו אינה עולה מלשון הסעיף ולא הוצגה בפני פסיקה אשר תומכת בה. לפיכך, אינני מקבל את הטענה, שהתליית ההליכים נגד הנאשמים 5-6 מחייבת להתלותם גם נגד הנאשמים האחרים.

6. אשר לטענה שהמאשימה אינה יכולה לבקשת התליית המשפט בטרם הוברר סופית, שאין כל אפשרות להביא את הנאשם 6 למשפט, אני סבור, שלאחר שב"כ הנאשמים 5-6 הסכים לבקשה, טענה זו אינה עומדת לנאשמים האחרים, שלהם אין מעמד בעניין זה.

7. לא שוכנעתי, כמו-כן, שהתליית ההליכים נגד הנאשמים 5-6 והמשכת המשפט נגד הנאשמים האחרים תקפח את הגנתם של הנאשמים 1-4. כל הטענות שהעלה ב"כ נאשמים 1-2 בעניין זה מתמצות בשיתוף הפעולה, או הסיוע, שלו זכה והוא מצפה לזכות גם בעתיד מב"כ הנאשמים 5-6, בין בניהול החקירות הנגדיות, בין בטיעון, בכלל זה הטיעון שאין להשיב על האשמה, ובין בדרך של זימון עדי הגנה.

כפי שמציין ב"כ המאשימה, לנאשמים אין זכות קנויה לכך שיואשמו יחד אתם נאשמים נוספים, ו"אובדן" שיתוף הפעולה או הסיוע המצופה מצדו של ב"כ הנאשמים 5-6 אינו עולה כדי קיפוח הגנתם של הנאשמים האחרים. מה גם שב"כ הנאשמים 1-2 לא הצביע על קושי קונקרטי שנוצר או שעשוי להיווצר בנסיבות אלה בניהול הגנתם של הנאשמים 1-2.

8. אשר להפרדת המשפט לפי סעיף 88 לחסד"פ, אינני סבור שהתליית ההליך נגד הנאשמים 5-6 מחייבת להחליט, כבר בשלב זה, על הפרדת המשפט. אכן, סביר להניח שהתליית ההליכים נגד נאשמים 5-6 תביא בסופו של דבר גם להפרדת המשפט. שהרי, אם תחול התקדמות רבה בניהול משפטם של הנאשמים 1-4, וכך צפוי שיקרה לאור מספרן של ישיבות ההוכחות (20) שנקבעו לתקופה הקרובה, קשה לראות כיצד ניתן יהיה להמשיך, לאחר חזרתו של הנאשם 6 ארצה, לנהל את המשפט של כל הנאשמים יחד. מכל מקום, אינני רואה צורך להחליט בעניין זה כבר עתה, וניתן יהיה לחזור ולהיזקק לנושא זה כשיתבקש, אם יתבקש, חידוש משפטם של הנאשמים 5-6, או במועד אחר.

בכל מקרה, אינני רואה מדוע ייפגעו הנאשמים 1-4 אם יוחלט על התליית ההליכים נגד נאשמים 5-6 בלא להחליט, הבעת, על הפרדת המשפט לפי סעיף 88 לחסד"פ. אינני מקבל בהקשר זה את טענתו של ב"כ נאשמים 1-2, לפיה הפרדת המשפט לפי סעיף 88 לחסד"פ מחייבת הגשת כתב אישום חדש נגד הנאשמים 1-4. טענה זו נוגדת את לשונו המפורשת של סעיף 89 לחסד"פ, ממנו עולה, שהגשת כתב אישום חדש נדרשת רק "נגד הנאשם שמשפטו הופרד", היינו נגד הנאשמים 5-6.

9. נותרה השאלה, ובנסיבות העניין היא השאלה העיקרית, הנוגעת להשפעת ההתליה על התמשכות הדיונים ועל הזמן השיפוטי שיידרש לניהול כפול של המשפט, אם וכאשר יתבקש חידוש משפטם של הנאשמים 5-6. זאת, בהתחשב בכך שמשפטם של נאשמים 5-6 ינוהל, קרוב לודאי, בנפרד

והוא יחייב שמיעה נפרדת וכפולה של לפחות חלק מעדי ההגנה, ואולי אף שמיעה מחדש של עדי המאשימה.

תוצאה כזו אמנם איננה רצויה, והיא עשויה להביא לאובדן זמן שיפוטי יקר. חרף זאת, אני סבור, שבנסיבות הקיימות אין מנוס מלהיעתר לבקשה. לעניין זה יש להביא בחשבון את העובדה, שמשפט זה מתנהל כבר למעלה מ-4 שנים, לאחר שבעבר נדחתה שמיעתו, מסיבות שונות, פעמים רבות ולתקופות ארוכות. לאור כך, נקבעו 20 מועדים הוכחות נוספים עד לפגרה. דחיית הבקשה תביא לביטולם של כל מועדי ההוכחות שנקבעו ותביא לדחיית המשפט לתקופה ארוכה נוספת. כל זאת, כאשר אין כל ביטחון בכך שהדחייה תמנע את ההתליה ותאפשר את המשך ניהולו של המשפט נגד כל הנאשמים יחד. להפך, על-פי הערכתם של ב"כ המאשימה וב"כ הנאשמים 5-6, מסתבר שהיעדרותו של הנאשם 6 עשויה להמשך זמן ניכר מעבר לתקופה של 3-4 חודשים.

10. אשר להעדתו של הנאשם 6 כעד הגנה מטעם הנאשמים האחרים, לכאורה, הנסיבות המונעות את שובו של הנאשם ארצה, אינם אמורות, בהכרח, למנוע את העדתו. מכל מקום, ככל שקיים בעניין זה קושי, זה נובע מהנסיבות המונעות את שובו של הנאשם 6 לארץ ואינו קשור להתליה.

11. לאור השיקולים האמורים, אני מקבל את הבקשה ומורה על התליית ההליך נגד הנאשמים 5-6 ועל המשך שמיעת המשפט נגד נאשמים האחרים.

ניתנה היום, כ"ב באדר ב' תשס"ג (26 במרץ 2003), בהעדר ב"כ הצדדים.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לב"כ הצדדים בפקסימיליה.

י' עדיאל, שופט